

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, November 29 dikén, 1822.

Spanyol Ország.

Oct. 27d. és 28d. napjain a' Cortese-
ket azon törvény javallás foglalatoskodta-
ta, mellynek ereje szerint a' 16 és 36 esz-
tendő közt lévő férjfiakból sors vonás ál-
tal, 29,973 katoná állittatik. Kik legye-
nek e' törvény alól kivéetve, egy külö-
nös cikkely adja-elő.

A' Hadi-biztosság, a' Hadi-mi-
nister Budgetje felől adott javallatja, hosz-
szas vitatásokra adott alkalmatosságot, 's
végre következő formában elfogad-
tatott:

1) Köntös, kikészítés, fel-
fegyverkeztetés 's tartás
az új katonaság számára,
ide szamlálván a' lovas-
ság' és pattantyússág' re-
munda-lovait	— —	91,402,359
2) Az 5d. 6d. és 7d. kerü-
letbeli 40,000 ember fel-
emelt zsoldja	— —	27,462,500
3) Pattantyússág 's kocsisok		62,177,600
4) 14 határszéll várak' re-
paratiója	— — —	24,606,400
5) Activa Militzia (még ha-
tározatlan)		
6) A' Gibraltár előtt (St. Ro-
chon) lévő 's több határ-
széli Lineák' tartása	—	20,631,600
7 és 8) Az Ország belsejebeli
helyeknek, Kir. várak-
nak 's a' t. jó karban tar-
tása 's jobbítgatása	—	8,000,000
9) Az Activa Militzia köntös-		

sének 's fegyverének re-
paratiója — — — 4,000,000

Összeséggel 238,280,459.

Ezután a' hadi törvénykönyv felett folyt
a' tanácskozás.

A' Journal de Toulouse következően-
dő levelet közöl Seo d' Urgelből Nov. 3di-
káról: „Castellfolit' kiürítése oltá d' Ero-
les és Romanillo Ponsnál, Seohoz másfél-
napi járó földre, húzódtak-össze, 's Feld-
marchal Romagosa 1500 emberrel Olla-
nát tartja ostrom alatt. Generális Fleyres-
ről, ki Vich előtt táboroz, semmi hírt
sem hallhatni. Mina, Issona mellet fek-
szik. Haszontalan láрма és ijedség tölté-
el ma reggel városunkat, olly hír szár-
nyalván, hogy a' Constituziósok Seo felé
marschiroznának; 's némellyek pakolás-
hoz is keztek rémültökben. A' hírre, mint
utóbb hallánk, a' Balanguernél, Seotól
30' orányira esett ütközet ada alkalmat-
osságot.“

Az Urgeli Diárium Nov. 1sőjén a' Re-
genségnek azon Circularejét közli, melly
Aug. 12d. bocsáttatott közre, 's mellyben
a' polgári tisztségeknek meghagyatik, hogy
a' melly Contributiót a' különféle Roya-
lista-seregek, Cataloniában, akár penzben
akár naturaléban beszédtek, annak ad-
nák egy tökéletes lajstromát, hogy a' ta-
lán-tán megtörténhetett rendetlenségek
elharittassanak 's az új Contributio' beszé-
dését annál nagyobb egyformasággal le-
hessen elintézni.

Az Etoile' Nov. 16d. száma után,

Párizsban az a' hír van, hogy a' Régen-
ség Urgelből, Puycedába (a' francia ha-
társzélre) megyen által.

Ugyancsak az Etoile közöl Bourg-Ma-
dameból (a' keleti Pyrenaeumi Departementből) egy Nov. 17d. költ levelet, melly szerint a' Hit. armada oda-hagyván Bala-
guert, az, a' Constitutziósok' kezére ke-
rült. A' Kormányozó nem teljesíté, a' mi kötelessége lett volna, sőt némellyek azt állítják hogy az ellenséghez ment által.

A' Madriti Universal' Nov. 7dik számja alatt, a' Madriti Fő Commendánsnak, Latorrenek egy napi-parancsolatjat lehet olvasni, melly a' Don Juan de Párades ellen elővetetett rendszabásokat egészen más formában mutatja, 's bémizonyítja, hogy nem tétetett-ki hivatalából, mint a' Párizsi pénzkereskedők állítoták. A' napi-parancsolatnak ez a' veleje: „Az a' nagy figyelem, mellyet Don Parades, a' Júl. 7d. öszveesküvésí perre fordít, nem engedi, hogy Madriti hadi-bíróságát is egyszersmind viselhesse, ennélfogva, tulajdon kérésére, azt határozta a' Madriti Fő Commendáns, hogy míg új hivatalát bé nem végzi, addig a' hadi-bíróságot helyette Cesirino, Madriti hadi Adjutans folytassa.

Francia Ország.

Nov. 17d. lépett Ő Felsége 68d. esztendőjébe, 's elfogadta azon napon a' Kir. Familiának, az Udvarnak's a' Diplomati-
cái karnak szerencse-kívánásait.

Nov. 16d. egy cikkelyt közöl a' Moniteur, mellyben az adatik-elő, micsoda szempontból kell tekinteni a' Spanyol történeteket: „Nem az it a' dolog“ így szól a' nevezett cikkely, „hogy azt vizsgáljuk, minémű principiumok keverték Spanyol Országot mostani szomorú helyzetérésébe; hanem az, vallyon a' Spanyol Nép'

állapotja nem teszi e ki Francia Országot olyan veszedelmeknek, hogy a' magunk megtarthatása végett, azoknak minden erőnkkel ellenek álljunk. Ha ezen egyenes szempontból tekintí már az ember a' dolgot, akkor azt, a' hadnak és békességnek jussára vitte egyszersmind vizsgálás bír. Ha mind eddig senki sem hozta kétségbe Francia Orzágnak azon jussát, hogy vizsgálódó-armadát tarthasson a' Spanyol széleken, 's az által magát mind azon megtámadtatások ellen védelmezhesse, mellyek Spanyol Ország részéről, méltóságát vagy intereszszéjít fenyegethetnék; ugyan rendes lenne, ha most megtagadnák tőle azon just, hogy a' dolgok afféle állapotjának véget vethessen, melly annyira veszedelmesnek tartatott, hogy miatta Francia Orzágnak vizsgálódó armadát kelle tartani.“

A' Departamentekből jövő tudósítások, mellyek a' Deputátusok Kamarája tagjainak választatásokról szóllanak, igen kedvezők a' Royalistákra nézve. A' Loairi, Aini, Finisterrei, Nordi és Sarthet Departamentekben (utóbbiban Benjamin-Constant Úr' volt Deputátus' elmellözésével) mind olyan Candidatusok nyerték a' vok' többségét, kiket az Igazgatás kedvel.

Nov. 14d. azon kedvetlen történet adta-elő magát a' Bagatelle mulató-várban, midön éppen Herczeg Berryné' gyermekei volnának ott, hogy egy örálló katonának a' fegyvere elsült 's az újjait öszvezúzta.

A' Rheimsi Esküdteknek nem mindennapi perrel volt dolgok az utóbbi napokban. Egy ifjú ember azzal vádoltatott előttök, hogy kedvesét meg akarta ölni 's maga meggyilkolásával is próbát tett. Kigyógyulván eléggé terhes sebeikből, a' törvényszék előtt mind ketten megjelen-

tek. A leány azt állítá, hogy kedvese ártatlan; 's ők egymásközt megegyezték hogy illy módon végeznék életüket. Chair d' Est - Anges, egy Párizsi ifjú Prokátor, igen nagy ügyességgel védelmezte őket, 's az Esküdtek ártatlanoknak ítélek a két szerelmest. Nyakába estek mindketten védelmezőjöknek, ki őket azon szavakkal ereszté - el, hogy ezentúl a Románok olvasását mindenek felett kerüljék.

A Sz. Oueni várat, mellyből XVIII Lajos Május 2d. 1814, mint tudva van, azon forma szerint való declaratiót bocsátotta - ki, mellyben Francia Országnek új Státus - formáját megállapította, 's annak következtetésében Jún. 4d. a mostani Constitutiót adta a Nemzetnek, Ő Felsege megvásárolta, új karba helyeztete és mobilizáltatta, 's azt hiszik hogy kikocsizásai közben, olykor olykor meglátogatni szándékozik.

Azon emlékoszlophoz, melly Cambridgeban a Fenelon emlékezetére állittatik, az Igazgatószeék egy igen szép darab márványt ajándékozott 's képfaragó David abból metszi a fő figurát, mellyhez már hozzá is kedett.

A Journal de Paris, Romából Oct. 26dikáról szóló leveleinél fogva azt állítja, hogy a Madame Bonaparte Látitia haláláról szárnyalt hír, merő mese - beszéd.

Párizsban, Nov. 12d., az első kérelmű törvényszék első kamarája előtt bizonyos Froment nevű Úrnak a Monsieur (a Király testvére) ellen indított pere kezdődött - el. Froment azt állítja, hogy a Herczeg 1790ben azt bizta volt reá, hogy a Revolúzió ellen, az Országnek déli részében, fegyveres erőt szerezne egybe. Előadása szerint, valósággal állított is sereget 's maga leve vezérjékké a Royalistáknak, kik közzül 800an, azok közt testvére is, elhullottak; háza kipur.

dáltatott, 's maga idegen földön kéntelenítetvén menedéket keresni, buzgóságáért 's kész szolgálatjáért 28 esztendei szám bivetetéssel lakott. Erősíti Froment, hogy a Herczegnek minden ígéretei mellett is, kára mind eddig meg nem térítettett. Prokátora 60,000 frankot kér neki megítéltetni. Tripier, Gróf Artois Prokátora Nov. 20d. felel.

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Irlandiai lázadások végett, Dublinban felállított különös Biztosság; 8 szémelet holtig való számkivetésre ítélt, mint-hogy az úgynevezett patriotai társaságokban hiteket letették. Ezen esküvés formájának első cikkelye a legszorosabb hallgatást kívánja - meg. A gyűlésekben, mellyek vasárnapokon tartatnak, a beadott javallások szoktak felolvastatni. Az efféle gyűléseknek egyikében elvégeztetett, hogy a jövő 1825d. esztendőben a Protestans Vallás Irlandiában kiirtassék, 's Angliának mostani Státus - kormányja változás alá vessék.

A Haity volt Császárné, familiájával együtt, most a Sussexi Grófságban Hastingsban lakik.

Jamaicából Sept. 9d. indult Ujságok jelentik, hogy a tengeri baramiáknak rablásaik nagyok erőt vettek 's a tolvajok annyira vitték vakmerőségeket, hogy Jamaicának minden kikötőjöt ostrommal fenyegetik. Az ottani kereskedők elvégezték hogy a dolgot a Coloniák Départementjének Londonban eleibe terjeszszék 's minélelőbbi segítséget kérjenek.

Brasilia és Portugallia.

A Londoni Ujságok következő kivonását közlik némelly Rio de Janeiróból Sept. 17d. indult leveleknek:

„Néhány héti távolléte után, Sept. 14d.

jött. haza a' Regens Herczeg a' St. Pauli tartományból. Minekelötte St. Paul városát odahagyta volna, a' Kormányozó és a' Nép arra kérték, hogy hirdetés-hi Brasiliát függetlenségét, mellyet meg is cselekedett. Az ezzel járó czeremónia után levevé kalapjáról a' (Portugalliai) constituziós kokárdát, 's bál karjára egy zöld pántlikát kötött, mellynek sárga vonásán ezen szavak látszottak: „Függetlenség vagy halál!“ Így jelent-meg a' Regens Herczeg Rió de Janeiróba érkezése után mindjárt más nap az Operában is, 's harmadnapra híre sem volt többé a' fő Városban a' Constituziós kokárdának. Mind a' katonai mind a' polgári személyek zöld pántlikát viselnek. A' mint beszélük, rövid időn megjelenik a' függetlenség kihirdetése' actája, 's az azzal meg nem elégedő Portugalliaiak megkéretnek, hogy Brasiliát hagyják-el. Sokan azonban azt hiszik, hogy Oct. 12dikéig, melly a' Regens Herczeg születése' napja, nem teszi közönségessé céljait az Igazgatószerk, hanem akkor alkalmasint Királynak fog kikiáltatni a' Regens Herczeg. A' Lisbonai Cortesek decretumainak nem lehet egyéb foganatja.“

A' második levél azt tartja, hogy azon gyenge kötelek, mellyek Brasiliát és Portugalliát öszvefoglalták, tökéletesen feloldoztattak. Rövid időn egy olly decretumot várunk, mellyben azoknak, kik a' dolgok' új fordulásával nem lennének megelégedve, bizonyos idő határoztatik, melly alatt foglalatosságaiikat tisztába hozván, azzal menjenek haza. A' mint hallik, Oct. 12dikére van határozva a' koronázás' napja.

A' harmadik levél így szól: „Midőn a' Regens Herczeg a' mult Vasárnap Sept. 15d. a' játékszínbe bélépett, az előfüggő, melly Amérikákat Európa' lábainál ábrázol-

lá, leszaggattatott, 's a' Publicum hevesen kikölt a' Portugalliai Cortesek ellen. A' Brasiliaiak mind a' Regens Herczeggel tartanak, 's a' közönséges elválasztó vélekedés is ő mellette van. Az elválasztás az anyaországtól közelget, 's a' veszteség az anyaország részéről leszen. Négy személy elfogatott 's St. Cruz várába vitetett, azért hogy a' Lisbonai Cortesek iránt jó indulatjoknak nyilvánáságos jelét adták. Egy közülök Joao Gomez Batrosónak a' Bank-Directornak unokája.“

Pápai Státusok.

A' legújabb Római tudósítások Nov. 16d. Pruszszus Király Ö Felségének ottlétéről így szöllanak: „Nov. 14d. a' Capitoliumi Museumot, 's több mívészek' műhelyeit, azok közt a' híres Thorwaldsenéltogatótá-meg Ö Felsége. Más nap a' Sextus kápolnájába, onnan újra a' Vaticanba, utóbb Trasteverthen Sz. Mariábá, a' Caracalla ferdőjébe 's a' Sz. Sebestyén templomába vette útját. Este a' Sz. Péter templomának kúpja kivilágosított, 's a' nagy tűzijáték (la Girandola) az angyalhegyen elégettetett. A' zivataros és hideg napok után, ekkor az idő a' pompás jelenésnek igen kedvezett. Ö Felségének Nápolyba indulása Nov. 19dikére határoztatott.

Toskánai Nagy-Herczagség.

Florentziából Nov. 19d. indult tudósítások jelentik, hogy ugyan azon nap reggeli 3 órakor Cs. Kir. Fő Herczegné Marianna, Ö Cs. Kir. Fő és Örökös-Herczagségének hitvесе szerencsésen lebetegedett és egy Fő-Herczegnét hozott a' világra. Néhány nappal az előtt Nov. 15d. Cs. K. Fő Herczegné Mária Therésia, a' Carignáni Princz hitvесе szült egy Princzet.

Lombárd-Velenczei Királyság.

Ő Felsege a' Császárné Nov. 5d. a' fő templomot, 's Császár Ő Felsege Nov. 8dik. a' tartománybeli Delegatio' épületét 's a' régi tanácsházban lévő szép kép-gyűjteményt méltóztatták megtekinteni. — A' Bresciai és Páviai Deputációk, mindeniket tulajdon Podestája vezetvén, előbbiek Nov. 15öjén, utóbbiak Nov. 5d. mutattak-bé Ő Felsegeknek 's igen kegyelmesen fogadtattak.

B é c s.

Gróf Lutzon, a' Török Udvarnál volt Internuncius, Nov. 22d. érkezett ide vissza.

Δ' Gabona négy fő nemének ár-
rok általjában, Nov. 18d.—23d.
(Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

	Búza.	Rözs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Nov. 19d.	150	95	88	74
Nov. 23d.	151	105	85	75
Stockerauban Nov. 18d.	133	103	85	61
Fischamenden Nov. 19d. és 21d.	125	102	82	65
Nagy Enzersdorfon Nov. 20d.	136	103	81	60

Magyar Ország.

Mélt. Tolnai Gróf Festetics László Cs. Kir. Kamarás Úr, ki már ezelőtt két esztendővel, midőn a' Baváriai Korona-Herczeg' nevét viselő 2d. Dragonyos Regement összevgyűjtetnék, azon Ns. Regementnek 300 akó bort ajándékozott, ezen esztendőben hasonló alkalmatossággal ugyan azon Ns. Regementnek 100 akó

bort adatott ajándékba. Az efféle különös áldozatokon kívül, örök emlékezetett érdemlő édes Atyjának, Nagy-Mélt. Tolnai Gróf Festetics Györgynek, egész Európában új, és nagy költséggel felállított gazdaságbeli Intézetét, a' Georgikont, nemcsak magas nagylelkűséggel fentartja, hanem az Intézetnek földeit, a' gazdaságbeli gyakorlásoknak tökéletesítése végett több száz holdakkal nevelte; a' fizetésben lévő Practicansok' számát megduplázza, és a' tanításnak tárgyait hasznos tudományokkal szaporítván; a' Tanítóknak számát is ahozképest hárommal nevelte.

Arad Vármegye. Tudtára esvén ezen Nemes Megyének azon felséges Királyi kegyelem, melly szerint Ő Cs. Kir. Felsege Ngos Bárá Wenkheim József Cs. Kir. Kamarás Urat, Krassó Vármegye' Administratorát, ezen Vármegye' Fő Ispáni Helytartórává méltóztatott kinevezni, a' Rendekek fényes Deputatiot rendeltek Ő Nagyságénak köszöntésére, és az Oct. 22d. a' reábizott díszes követséget Körös-Ladányban az Administrator Úr Ő Nagysága lakása' helyén teljesítette.

N. Győr Nov. 19d. F. h. 16d. Ngos. és Fő Tiszt. Gróf Starenberg Emmánuel Úr Ércsi Szent Miklós Apátura idevaló Canonok, 's hajdan Buda Városi Plebánuus, hirtelen rosszszúl lett, 's más nap reggeli 10 órakor megholt, életének 64d. esztendejében. Keresztyéni kegyes gondolkozása, sáradhatatlan jósága 's személyválogatást nem ismerő jóltévősége' tekintetéből; boldogult a' legnemesebben erző ember volt. Áldás emlékezetének! Teste, a' szokott czeremoniákkal ma reggeli 9 órakor a' Képtalan' Kriptájába tétetett. — Holnap 's holnapután városunkban Magistralis Restauratio leszén.

A' tüzokádóhegy Vezuvius *) 1822 Octoberben történt kirontásának környüklállásos igaz leírása, Titt. Góro Lajos Úr Cs. Kir. Ingenieur Kapitány és a Sz. György Rendének Keresztes Vitézze által. Nápolyból October utolsó napján 1822.

Több három holnapjánál hogy tüz mutogatta magát a' mindég gőzölgő Kráterből, melynek kerülette 1800 lépés, mélysége 150 láb volt.

October 20d. minden 5-6 minutában nem kicsiny lángok verdestek fel nem csak a' régi nagy, hanem a' két új kisebb Kráterekből is, mellyek ez előtt még két holnapokkal nyitak - ki délre.

21d. déltájt lángokkal világolt feketébb füst kezdett emelkedni a' hegy' torkából, 's belöle nagy zuhogással egy Láva - patak eredett, mely lassan napnyugot felé folyt, és mint egy 700 lépésnyire meg - állott.

Ezt eleintén számba se vették, mert itt hozzá van szokva az ember efféle tüz tüneteményeket látni. De bezzeg nem így volt később egy óraker éjfélt után, a' mikor egyszerre egy itóztató nagyságú kénköves füst - oszlop ütötte - ki magát nagy ropogással, 's míg egy visszafordult fekete Conus formában napnyugotra kanyarodott, hirtelen egy tüz - patak rohan - ki belöle nagy rengések között Rézina felé, mely az ébren lévőket, de még inkább a' felébredteket — rémülésbe hozza.

Borzasztó 's még is szép volt a' Természet' ezen különös játékát nézni, hogy

*) Fekszik Nápolytól két mértföldnyire nap kelet felé a' tenger mellett, egy omladékos Conus formában, melynek magossága 3680 Párizsi láb, a' bázisa' köre pedig 6 német mértföld. (Lásd: Vási).

erölködött a' hegy' tömöttebben bocsátott füst fellegeivel ezen szép nyári éjszakát (Octoberben!) a' csendes holdvilágnál még jobban meghomályosítani, hogy az olvasztott veres Láva darabokkal be - fedett oldalát fényesebbé tegye. De a' keletnek sok milliószor nagyobb tüze megjelenvén, amannak minden fényessége eltűnék. — Most már mintegy megszégyenülve sötét füstje' kormába bonyolítván magát, a' körül lévő levegőnek minden electrica matériáját bűdöskövel 's vassal megterhelt gyomrához szívja, 's egy újonnan támasztott dühös fergeteggel az egész vidéket behorítja, mellyből szünet nélkül alólról fellelé, felyülről lefelé ezer meg ezer szegletes villángokat 's riadó nyenyköveket okádott szerte - széllyel.

De ezen csudálatos száraz fergeteg is délfelé eltűnt; 's im két óra mulva azután, egy hó fejérségű szép gőz - felleg kezdett a' hegyből pompásan felemelkedni, 's csakhamar egy megmérhetetlen magas fenyőnek formájában egész Nápolyt befedte. Ezen még soha sem látott lebegő szép felhő is, melynek gyengén árnyékozott potyolat golyóbissaiban a' nap' sugárai kellemetes szivárványokat játszdoktak, nem sokára eltűnt az estvének árnyékában.

Ekkor a' tüzokádó hegy ismét a' maga elébbeni borzasztó fényében jelent meg 's mérgesebben kezdett dühösködni, a' mikor egyszerre (éppen estve 9 1/2 óraker) egy oly dördülő csattanással, mint mikor egy égi háború a' földnek sarkait megrázza, 's a' tengert fenekestől öszvekararja, egy új Kráter hasadott - ki oldalából. Ennek megrepedt szirtjeiből egy új Lávatüzomlás kezdett göröngyös oldalán lefelé hömpölygeni, 's kevés idő múlva salak tengerének kövé vált fekete habjaiban elvesztette magát Rézina és Torre del Greco között.

Azoknak, kiket a' hegy' alján fekvő városokból a' félelem még el nem kergetett, most a' rémültség szárnyakat költsönözött, mint hajdan a' boldogtalan Herculánium és Pompeji lakosainak, kiket ez előtt 18 száz esztendővel éppen ezen kegyetlen hegy, elevenen eltemetett.

Szívreható volt a' kivándorlott' és elszaladók' társzekereivel megrakott országútján nézni és hallani, az Aszszonyok hogy sírtak jajsattak, a' gyermekek hogy sikoltottak. Ezek rebegve szülőiket keresték, amazok gyermekeiket és férjeket hívták, s úgy futottak égre-terjesztett kezekkel mint egy meg bódúlva, Scafáti és Nápoly felé.

Most már ezen, lármás vigságáról oly híres nagy város is, reszketni kezdett. A' szünet nélkül való villámások száraz menydörgések és reszkettetőbb földingások miatt a' Királyi udvar a' játékszínből kiszaladott, s vele együtt az egész Publicum.

A' félelem nevelte a' veszedelmet. A' nagy Királyi puskaporos malmot és magazinumot a' hegy' allján fekvő Torre dell' Annunziata városából üresíteni kezdeték *), s már Portici **) várossába is készületeket tettek, a' híres drága Muzéumot az ott lévő Királyi palotából elhordani.

*) Melly szerencsétlen gondolat, egy tűzokádó hegy' alljára puskapor malmokat s efféle tárházakat építeni, ezt kiki által láthatja.

**) A' szép Portici is Rézinával a' hegy' allján fekszik a' tenger mellett, Nápolytól egy orányira, még pedig éppen a' hajdani Herculánium városa fellett, mellyet az ilyen tűz okadás K. U. Sz. után 79-dik esztendőben 86 lábnyi mélységre fedett-bé Láva-kösziklával.

A' haragos Vezuvius azonban minduntalan dúlt-fúlt egész éjtszaka s már most nemcsak füstöt és lángot hanem egy hev kövecz záport is kezdett meszsze kihányani, (mintegy 4 olasz mértföldnyire).

Ez a' tüzeső, a' dörgő Kráterekből repdeső lángok, az elágazott veres Láva-patakok, a' kénköves gőz fellegekből villogó számtalan meteorok, — mind ezek együtt a' dühödt hegyet egy felháborodott tűz-oceánba borították, melynek pokol fáklyája egy Planétánkhoz közelgető retentő üstökös-csillagot formált, s lobogó árnyékával a' tengert mintegy meggyújtani látszott. — De, hogy merjem tovább ezen, az utolsó ítélethez hasonló borzasztó éjtszakát rajzolni, milyent a' mostani emberikor még nem ért?

Végre megvirradott; s a' felháborodott természet csendesedni kezdett. Csak arannyal prémezett füst-fellegek gomolyodtak felfelé, de a' mellyek csakhamar egymásra tornyodván, dél tájban az ég újra setétülni kezdett. Ekkor a' hegy (egy órákor dél után) még egyszer megbődüle, hogy föld alatt lévő minázott barlangjai nem üresedtek-ki egészen. Ezennel poklokra hasadozott öblei újra megnyílnak, s kénköves hámorjaiból más három olvasztott érczkő-patakokat okádnak, mellyek 10 lábnyi Massa-magasságban, a' bomladozó hegy' kormos Láva szikla darabjain pusztító tüzekben lefelé siettek. Kettő közülök ismét Rézina és Torre del Greco felé folyt, a' harmadik és legnagyobb másfél olasz mértföldre (1500 öl) áradt széleségben *) Boscotrecase felé vette útját, s mintegy három olasz mértföld.

*) Az ide való Olasz Ujság két olasz-mérföldre (due miglie) teszi a' szélességét. (Lásd: Geornale delle due Sicilie Nro. 255.)

nyire, a' többivel együtt ismét elvesztette magát sok ágazatokban *).

Illyen hallatlan nagy kitörések (Eruptiók) után, az ellankodott hegy dél után csendesedni kezdett. Lángtornyai fáklyákká változtak. Tűz-folyamatjai, mellyek kevéssel ez előtt az egész vidéket elnyelni fenyegették, megállottak, 's vaskövé váltak.

(Folytatása következik.)

H í r a d á s.

A' jól ismert Cátó nevű ménlő, mellyet Hadadi Bárány Wesselényi Miklós ezen esztendőben Angliában vett és onnan kihozott, a' jövő tavasszal Zsibón hágni fog.

Egy kanczának ezen ménlő alá eresztése, 6 Császári vagy Kőrmöczi species arany. Fél arany jár ezenkívül a' lovaszának. Ennyiért, ha szükséges lenne, háromszor hocsáttatik a' ménlő a' kanczához, de csak tökéletesen egészséges kancza lesz elfogadva. — Kétségen kívül lévő valószínűságot arabs vagy anglus kanczáért pedig nem kell fizetni.

Cátó, setétbarna, 15 maroknyi és 3 hüvelyknyi magasságu, legkisseb hibája nincs 's akármelly terh alatt is könnyen

*) Rezia várossa szőlő-hegyeinek nagyrészt örökre eltemette, hol a' Lacryma Cristi nevezetű oly híres jó bor terem. Illyen olvasztott érczhez hasonló Láva-folyamatok temették-el 1794-ben a' Torre del Greco szép várossát egészen, mint hajdan Herculanumot, melyre a' veszedelemhez hozzá szokott lakosok egy más hasonló nevezetű új várost építettek.

mozog 's a' legméltóságosabb nemesség van benne rendkívül való erővel és gyorsasággal párosodva. Született 1809ben, Lord Stawelaél, (Lássd: General stud-book, vagy közönséges Ménes-regestrum, 133 lap. II dik Kötet.) Apja Sancho; Anyja Gipsy. Gipsy, leánya volt Trumpatornak, kinek Apja Conductor 's ez unokája volt Matchimnak, Cade-nak pedig másod-unokája. Cade, Godolphin arabs apától származott. (Lássd: Iső Kötet 169 lap.) Gipsy Anyja Herodtól és Snap leányától való, ki Childersnek volt unokája. (Lássd: II dik Kötet, 342 lap.) Sancho Apja Don Quixote, 's ennek High-flyer volt az anyja. (Lássd. Iső Kötet 155 lap.) Don Quixote, Chaunters' fija volt 's Ecclipsz unokája. (Lássd: Iső Kötet 86 lap.)

Az 1811-beli nagy July subscription jutalmat, melly 1000 guineából állott Newmarketben ez a' Cátó nyerte-el 's a Manikint és többeket. 1812-ben megyerzte Foltert, 1813-ban Dimityt, Wofult, Grimalkint, Historiát, Mulberryt, 's a't. 1814-ben megverte Aladdint (Lássd: Racing Calenders, az említett esztendőkről.) 1815 óta hágó ménlő 's azon esztendőben 68 kancza volt alatta, mellyek közül a' tökéletes nemes vértiekért 10, a' félnemesekéért 5 guineat kellett fizetni.

A' Zsibóra küldendő kanczák számára jó és elegendő legelő szakasztatik ki külön 's csikajikkal együtt a' legjobb gondviselés alatt lesznek. A' ki istállózást, szénát zabot kíván, ott, piaczi árron mindenikből jó minéműségűt talál.

Zsibó, Közép-Szolnok Vármegyében fekszik Erdélyben Nagy Bányához fél napi; Nagy Várad 's Debreczen felé pedig Magyar Ország határától, egy napi járó föld.